

ספריו — אוצר החmidtים — ליאו באויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל
שני אורים אהן

מליאו באויטש

בא — יז"ד-שבט

מתורגם ומעודכן לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק א
(תרגום חופשי)

יצא לאור על ידי

“מכון לוי יצחק”

כפר חב"ד ב'

שנת חמישת אלפים שבע מאות שבעים ושלש לביראה
מאתיים שנה להמתלאות הילולא של ב"ק אדמו"ר הוזקן

הכתובת להSEG השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

להביא את 677 הביתה!

כל מי שהיה ב-677 אי פעם, זכר בודאי את שלל הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש בעט נתן להציג את חלקם בראשת האינטראנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תשנ"א-תשנ"ב.
יזי המליך: קונטראס שבועי, הכולל שיחות-קודש בענייני גאולה ומשיח. המשנה הוא השער:ckett הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשנ"ח). שיחות הגאולה: גליון שבועי של ימות המשיח, בהזאת "האגודה למען גאולה האמיתית והשלימה". מעין זו: גליון שבועי לילדים, בהזאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'. האמונה הטהורה: גליון שבועי בענייני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגנת של כ"ק אד"ש מה"מ הי"ל לקרה כל שבת ב-677, על-ידי "עוד להפצת שיחות".

ח"ד לקוטי שיחות (מתורותם): שיחה מוגנת של כ"ק אד"ש מה"מ הנדרפס בספריו לקוטי שיחות, בהזאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'. להקהיל קהילות: גליון שבועי מתורתו של משיח בענייני הקהילת קהילות בשבת, בהזאת צ"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: רחון לבני היישוב, בהזאת מרכזו את"ה בארץ הקודש. ליקוט נגינות: שתי חוברות על הנגונים שנגנו וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהזאת קה"ת (תשנ"ב). דרך הרישה: (אידיש) קונטראס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בענייני גאולה ומשיח. לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטיעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהזאת ישיבת "אהלי תורה", ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, הי"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטראס בית רבניו שבבלב",
ושיחת ש"פ" שופטים התנש"א

מדור מיוחד לספרים וחוברות באנגלית בענייני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שנגלו

וכתוותו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוןנו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

התורה³, יש לקיים בתוקף ולא להתרשם ממשום אדם.

יש לשוחח עם יהודי על תורה ומצוות, וכשהדבר לא משפיע יש לדבר פעם נוספת – אף אם הלה "boveut" אין להתרשם. אדרבה: העובדה שהלה "boveut" מהוות הוכחה⁴ שהדבר נוגע לו. יש, לפיכך, לדבר אותו שוב ושוב, עד שהדבר ייקלט בנפשו.

יש לכלת בתוקף. ישאמין לדבר דברי נחת כדי שיתקבלו (וכפתגם כ"ק מו"ח אדמור": מען דארך יענעם נט אראפעריסן דעם נאזו – אין ליקור לולת את החותם"), אבל – בתוקף, ובדייבור בנחת ובתוקף תהיה הצלחה.

ואשר לעובדה שהאדם לא הצליח עדין בכך – עלי לדעת שאין האשם בוולת כי אם בו עצמו. הלה טוב, אך הדברים אינם "דברים היוצאים מן הלב" ולכך חסר המשך: "נכנים אל הלב". ציריך והוא לומר פרק תהלים שירשו הדברים יוצאים מן הלב ואוי יהו – נכנים אל הלב.

ד. וכשם שבשבועת יציאת מצרים – הרץ על ידי התוקף של בני ישראל, בacr שלא התרשו ממן המצרים, יצאו ממצרים ואילו נטלו אותם את הכסף והזהב של המצרים ואילו המצרים עצם טבעו בהם, כתובות: "לא נשאר בהם עד אחד", וגם אותו "אחד" – פרעה – שנוטר, הגיע אחר-כך לנינה וסבל גם שם.⁵

כן עתה, כשהגענו בתוקף ומסירת נפש, לבתוי התרשם מאיש, יתבטלו כל המנגדים, ותהייה הגאולה העתידה במהרה בימיינו.

(משיחת אהרון של פסח, תש"ב)

ה. בפרשת החודש ישנה גם מצוות אכילת מצה: "שבעת ימים מצות ואכלו". מצוות אכילת מצה נשארה גם בזמן הזה כמו-כך מדוריתא.

(3) שבת לא, א. תניא פרק לב

(4) ראה קון התפללה פ"ה. תורה שלום ע' 10.

(5) ילקוט שמעוני נ"ך רמו תקן.

א. בפרשת השבוע מספרת התורה שהקב"ה ציווה לכתת שוה ביום העשורי לחדר ניסן, להזמין בבית מספר ימים, ובוים הארבעה עשר לשחטו ולהקריבו לקרבן פסת. לשם מה היה צריך לחתת את השה ביום העשורי? – אמרים ר' זעיר: כדי שכארם המצריים יראו ברשות בני ישראל את הכבשים וישראל לשם מהם מחויקים אותו – לא יתפלו, ויענו: אנו מחויקים את הכבש בבית כדי לשחטו ולהקריבו לקרבן.

המצריים עבדו לשאה, וזה היה עבדה-ゾרה שלדים (לפייך אדור הר' משה רבנו לפניו: "הן נובח גו' ולא יסקלנו גו"). ככל זאת ציווה לומד הקב"ה להחזיק את הכבש ארבע ימים בבית, ולשאלת המצריים לענות: רצינו לשוחות אותו ולהקריבו לפני הקב"ה.

התוקף ומסירת הנפש שהוא או לבני ישראל, לבתוי התרשם מן המצריים, הביאו יציאת מצרים היו בני ישראל ערומים מן המצוות, ככתב: "וזאת ערום ועריה", "הלו עבדי עבדה-ゾרה והלו עבדי עבדה-ゾרה", נתן להם הקב"ה את המוצה של קרבן פסת, ובזכות המוצה ומסירת הנפש שהיתה להם עברורה – נג אלו מצרים.

ב. נאמר¹: "נמי צאת ארץ מצרים – ארano נפלאות". ככלומר, גאותם מצרים משמשת משל לגאולה שלעטיד. מאחר שזה משול של תורה – מובן שגם הענינים שהביאו את יציאת מצרים יביאו את הגאולה העתידה, כפי היודיע שבסמל של תורה מתאים פרטיהם המשל לנמשל.²

כשם שיציאת מצרים באה על ידי התוקף ומסירת הנפש כך תבוא הגאולה העתידה על ידי ההליכה בתוקף ומסירת נפש.

ג. אם את כל המצוות יש לקיים בתוקף – כל- שכן שתאת מצוות אהבת ישראל, יסוד כל-

(1) מיכה ג, ט.

(2) ראה לקו"ש [המתרגמים] ח"א ע' 107.

ג. שני הבדלים תלויים זה בזה. כשאדם שרווי ברגש של התבולות – הרי אף אם חטא ח"ז מהרור הוא בתשובה, אך כשהוא בישות והתנשות אינו חושב על תשובה. כשהוא בטל אינו משתדל להצדיק עצמו ועשה הוא או חשבון צדק, וכשהוא נוכח שהתנהגותו אינה ראייה שב הוא בתשובה. לעומת זאת, כתוצאה מגאותו מוצאו אדם השבונות להצדיק כל התנהגוותו.¹⁰

ח. יתר על כן: לא זו בלבד שלאחר שעשה דבר לא-טוב מוצאו הוא תירוץ לכך משומם שהוא רוזח להשר צדוק בעניינו עצמו, אלא שמלכתחלה כשמגייע הדבר לידי קיום המזווה שUberohah יש צורך בכפיה עצמית – מוצאו הוא השבונות וטעמים שלא יצטרך לקיימם. הרי זתקה היא כלל המזויות¹¹. העניין האמור יובן, אם כן לגבי מזות הצדקה. ומכאן – לכל המזויות.

– כשהוא רואה עני טוען הוא את הטענה אותה השמיע טורנירופוס באוני ר' עקיבא¹²: "אם אלקיים אהוב עניים הוא – מדוע איינו מפרנסם?" ככלומר, בגל גאותו עורך והוא חשבון בנפשו שככל אשר לו בא לו משפט שmagui לול, ואדרבה, מגיע לו יותר מזה, ואם כן – מה מקום לך שיפריש מזה לאחרים. הריגש ישות עצמוני אינה סובלת את מציאות הווולת, ומתבעל, לכן, יפה על דעתו שאין הזולות דומה לו – ומאליו מובן לדידיו שהווולת הוא עני משום שלזולות לא מגיע, ולכן – קר מחרור הוא – לאחר שתקביה רוזח, כפי שהצדק דורש זאת באמת, שהלה יהיה עני, למה יתן הוא לו?

לעומת זה כשהוא בטל:
(א) הרי עורך הוא החובן נפש נוקב ודין הוא את עצמו, אם אמם טוב הוא מן הווולת, וחשוב זה מביאו לתת צדקה כמו שתוב:

באופן כללי קיימים שלשה עניינים בפסח: פסח, מצה, ומרור. בזמן הזה אין קרבן הפסח אלא בבחינת "ונשלמה פרים שפטנו", מצות אכילת מרור – היא רק מדרבנן, ואילו מצות אכילת מצה גם בזמן הזה מדאוריתא.⁶

ו. ההבדל בין חמץ ומצה מוצאו ביטוי בשניים:

(א) בחמצן מתנשאת העיסה, ואילו במצה נשארת העיסה כפי שהיא. ממשמעו הדבר – ברוחניות: חמץ – ישות והתנשות, מצה – התבולות.

לפייך עיקר עניינה של מצה והוא לחם עוני, לפי שמצוותה של המצוה היא התבולות, ודבר זה מटבטה רק בלחם עוני. למרות שמותר לאכול מצה עשרה – אי אפשר לצאת ידי מצות אכילת מצה אלא בלחם עוני.⁷

אף למצה שאכלו בני ישראל במצרים היה

לחם עוני.
(ב) המלים "מצה" ו"חמצץ" מורכבות מאותיות וחות, פרט לכך ש"מצה" היא באות ה' ו"חמצץ" – באות ח'.

האות ה' דומה לאות ח'. כל אחת מזו מורכבת משלשה קווים ופתחה מלמטה. ההבדל הוא רק בכך שהח' סורה בשלשת הצדדים לגמרי ואילו הה' יש לה פתח מלמעלה.

הפתח מלמטה (שבשתי האותיות) – משמעו: "לפתח חטאך רוביין". הסגירה מכל הצדדים – באות ח' – משמעו: אין מקום ליציאה מ"לפתח חטאך רוביין". הפתח מלמעלה באות ה' – משמעו: הואאמין במצב של "לפתח חטאך רוביין". אך יש לו פתח מלמעלה – אפשרות של יציאה מנצח ועשית תשובה.⁸

למרות שאין זה אלא פתח קטן – אומרים רוז": פתחו לי כחוודו של מחת – וע"י קר – ואני אפתח לכם כפתחו של אלום. שכן על ידי הרהור תשובה אפשר להפוך ברגע אחד מרשע גמור לצדיק גמור.⁹

(10) ראה בכ"ז בקבוגנים ומעין מאמר טו, טז. ד"ה לך לך תש"ב.

(11) ב"ב ט. א. ירושלמי פאה (פ"א ח"א). ראה תניא פרק לנו.

(12) ב"ב י. א.

(6) או"ח ס' תעא.
(7) או"ח ס' תנד.
(8) ראה מנחות כת, ב.
(9) ראה קידושין מט, ב.

עלילוי נשמת

ותיק וחסיד אי"א עוסק בצח באמונה

מסור ונตอน לעשות צדקה וחסד

בעל מעשים ומרץ ורב פעלים

הרה"ח התמים ר' שניאור זלמן ע"ה

בן הרה"ח התמים ר' יצחק אלחנן הלוי הי"ד

שגולוב

מקשור מאוד לכ"ק אדרמו"ר מה"מ מליבאוייטש

ממיסדי ומנחי הארץ "פרי"

לקראב את היהודים עולי רוסيا לאביהם שבסמיכים

ולהכניםם בבריתו של אבא"ה

המדריך והמשפיע שלהם וربים השיב מעון

הפי"ח תורה ע"י שייעוריו הרבים

מנהל ופעילי מבצע תפילין וכו'

השקייע כוחות רבים לטובות שכונת המלך

ולחיזוק כבוד רבני ליבאוייטש

זכה להעמיד دورות חסידים ואנשי מעשה

נפטר בשם טוב

כ"א תמוז ה'תשס"ו

ת' נ' צ' ב' ה'

ממשפט וצדקה ביעקב אותה עשית". המושפט שהוא עושה לעצמו מביאו לצדקה.
 ב) הريחו מבין שף אם העובדה שאין לוולה היא תוצאה של עונש, רחמנא ליצין – הרי העובדה שיש לו עצמו כסף, למורות מצבו ומעמדו הלא-טוב מבהינה רוחנית, מכריחה אותו לומר לנו רשותנו לגביה הקב"ה כבניהם, וכשהמלך מעניש את בנו וידיד המלך נוטה לו חסד – נהנה המלך עצמו מכך. כך היא גם תשובה רביה עיקיבא.
 וכשם שהדבר במצבות הצדקה כך הוא בכל המזויות.

ט. נוסף על כך שימוש גאותו מהפesh הפטוחה מלמעלה, שכן שלו חשבונות שהוא מתנהג בכך – הרי, יתרה מזאת, אף כאשר אין הוא כדי שצרכיך – והוא מתרץ את התנהגותו. ב) איןו מהפesh גורמים. ג) כשהוא רואה את מצבו הלא-טוב (ברוחניות) בו הוא שורי לבו שבור מכך. שברון לב הוא כפי שאמר בכ"ק אדמור" מהר"ש: "אנחה יהודית היא תשובה עילאה", ולכן בשעה אחת, תפנית אחת ("שעה" מלשון: פניה) הוא נעשה צדיק גמור.

יא. כך יובן הדבר, שבירושלמי¹⁷ נלמד העונש של לט' מלאות – מן הכתוב: "אליה הדברים". אותן ה"א של "אליה" נדרשת כאילו הייתה חיית, והרי הגימטריה של המלה היא שלשים ותשע. לכוארה קשה הדבר: נכון אמן שאותיות מומוצאת משותף מתחפות, אך כיצד אפשר לדרש את ה"א כאות חיית" בענין של מוספר? ברם, העניין הוא: לט' המלאות של העולם – מעizens בריאות ותוהותם הם ענן של חיית, כנ"ל, ורק ע"י ה"עבודה" של "אליה הדברים", מלאכות המשכן, "שבעת ימים תשעה (בדרך ממילא)"¹⁸ גו', נעשית מohn ה"א. לפיכך, בפסקו בו מדובר על עבדות "אליה" הדברים, מלאכות כפי שהיו במשכן, נאמר "אליה" באות ה"א, כי ע"י עבודה נעשית מהן ה"א.

משיחת ש"פ ויק"פ, תש"ב)
 (13) סוכה נב, ב.
 (14) פרק ל, י.
 (15) משלי י, ב.
 (16) יומה ל, ב.
 (17) שבת פ"ז ה"ב.
 (18) ראה לקו"ש [המתרגמת] ח"א ע' 175.

את השיבות הדבר, אף בטענות שקר, אין יכול בשום אופן – מבסה הוא אותו, لكن, באבות עצמו.

ו. וזה ההבדל בין חמץ לבין מצה: חמץ הוא התנשאות עצמית, המלה "חמצ" באה באות ח', הפתוחה מלמטה – "לפתח חטא רובץ", וסתום מכל צד – אין בוفتح לשישית תשובה, משום שכותיצאה מן התנהגות: א) הוא מתרץ את התנהגותו, שהיא טוביה. ב) הוא מוצא סיבות וגורמים להתנהגותו. ג) על כל פשעים תכסה אהבה. הצד השווה שאינו עושה תשובה.

מצה – היא התבטלות, "מצה" באה בה, הפתוחה מלמעלה, שכן משום התבטלות: א) איןו מתרץ את התנהגותו. ב) איןו מהפesh גורמים. ג) כשהוא רואה את מצבו הלא-טוב (ברוחניות) בו הוא שורי לבו שבור מכך.

שברון לב הוא כפי שאמר בכ"ק אדמור" מהר"ש: "אנחה יהודית היא תשובה עילאה", ולכן בשעה אחת, תפנית אחת ("שעה" מלשון: פניה) הוא נעשה צדיק גמור.

יא. כך יובן הדבר, שבירושלמי¹⁷ נלמד העונש של לט' מלאות – מן הכתוב: "אליה הדברים". אותן ה"א של "אליה" נדרשת כאילו הייתה חיית, והרי הגימטריה של המלה היא שלשים ותשע.

לכוארה קשה הדבר: נכון אמן שאותיות מומוצאת משותף מתחפות, אך כיצד אפשר לדרש את ה"א כאות חיית" בענין של מוספר? ברם, העניין הוא: לט' המלאות של העולם – מעizens בריאות ותוהותם הם ענן של חיית, כנ"ל, ורק ע"י ה"עבודה" של "אליה הדברים", מלאכות המשכן, "שבעת ימים תשעה (בדרך ממילא)"¹⁸ גו', נעשית מohn ה"א. לפיכך, בפסקו בו מדובר על עבדות "אליה" הדברים, מלאכות כפי שהיו במשכן, נאמר "אליה" באות ה"א, כי ע"י עבודה נעשית מהן ה"א.

שיהות יי"ד שבט

לעוני

ושיהות

ומושום כך גורם הדבר גם להבטת מצבו הרוחנית.

נוסף על מה שכותב אדמור"ר הוקן ב"תנאי"²²: "זהן לא – לא הפסיד שכר מצות אהבת רעים" – מביא דבר זה גם לידי כך שהחולת חור בתשובה להיות כפי הדורש.

יד. התנהוגות זו של הרב נלמדת ממשה רבנו מנהיג ורוועה ישראלי הראשון.

נאמר: אלה הדברים אשר דבר משה – דבריו תוכחה – אחרי הכתו את סיחון ג'. רק לאחר עשיית חד גשמי עם הולת – ישנה האפשרות להשתמע באוניו דברי מוסר, והתוכחה מתתקבלת ומSIGMAה את תוכחותיה הרוחנית.²³

זו הוראת-זרך ל"אtrapותוא דמשה בכל דרי" – משה שבעל דור: להשפיע בתחלתו חסס ברכה והצלחה, ורק אז להוכחה. סדר זה חייב להיות אפיקו כאשר התוכחה היא על עניין כמו-עה העגל – היפוכה של האמונה.

טו. כ"ק מ"ח אדמור", בעיל ההילולא, נשאל פעמי' התנהוגותו לקרב את הסוגים השונים של בני-ישראל, וכחם גם כל אלה שעיליהם נפסקה ההלכה כהיפכו של המושג "מעילין ולא מוריין".

רבי השיב: ה"שלחן-ערוך" מונה ארבע חלקים: אורחות חיים, יורה-דין, אבן-העור, והאחרון – חוות-משפט. הלהבות הקשורות בענייני מעילין וכו' מופיעות בחוון משפט – בסימני האחرونים.

לפי האמור מובן הדבר של קידמה ואיחור בלימוד הלהבות: מתחילה יש ללמוד את כל סימני חלק אורחות חיים, חלק יורה-דין, חלק אבן-העור, ורובו יכולו של חלק חוות-משפט עד סימני האחرونים, ורק או' יש למוד גם מעילין או להיפך ח'ז.

טו. התוכן הפנימי שבדבר הוא: בשעה שיהודי גומל לרעהו חסד הר' הו, ללא שום ספק, מקיים מצוה. אך השעה שהוא

ירובתו, נשאי' ישראלי, עד כ"ק מ"ח אדמור"ר ועוד בכלל – היו "ענין" אחד. כל אחד מהם עסק בשלימות בכל השתחמים. דבר זה מישתמע גם מן הביטוי "מןלא מקום אבותוי" שנובנו מילוי מקום, על כל פרטיו.

עם זאת היה לו לכל אחד מרכבותינו עניינו המיויחד שלגביו הביע התלבות מיויחדת ובאמצעותו ביצע גם את שאר העניינים. בהתאם למוסר באג'ה¹⁹, בתוכן מאמר רוז²⁰ "אבור במאז זהייר טפי", אף שאמנם קיימים את כל המצוות قولן – הרי ישנו לכל אחד עניין מיוחד המשמש "שער" לנשמה, דרכו עולם כל תורתו ומוצותה.

[רעיון זה תואם גם את דברי כ"ק מ"ח אדמור" בשיחותיו, בהן הסביר כי חלוקת הדרגות בין הרבאים מכוננת לחולקה בין ה"ספריות": הבעש"ט והמגיד – כתרא, – אדמור"ר הוקן – חכמה, אדמור"ר האמצע – בינה" וכו'. ידוע שככל ספריה כלולה משאך הספריות אלא שכן מותבאות ומשתלשלות דרך ספריה זו דוקא, כן הדבר ייחס ללבותינו, אשר בענין המוחך לנו, התמסר כל רבי בדורו (בהתקשרותו אליה הוא שיר) – נכללו שאר העניינים].

יג. העניין המוחך אליו התמסר כ"ק מ"ח אדמור" בעיל ההילולא – הוא: ביצוע כל דבר בפועל ממש ובהתפשטות יתר.

את כ"ק מ"ח אדמור" לא הרתיע מכך הרוחני של הולת. בין אם היה ריא שמי' בתכליות, או במידה בינונית, ואף אם היה כו, אשר השותה של נפשו הבהמית, העילמה ממנו את האמת כל כך עד שאפיקו לא ידע כלל שליליו לחזור בתשובה – בכל מצב רוחני ותוכפות השפיע עליו חד גשמי שהביא מאליו גם את טובתו הרוחנית.

שהרי בשעה שאדם יודיע שנעשה לו חסד בגשמיות, הנה בבחינה – כדוגמת מאמר חז"ל²¹: "אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו",

מען שווי שלימיות העניינים בו אירך די שלימיות פון גאולה (רוחנית), די עניינים רוחניים פון א אידן זענון שווי די גאולה; איצטער דארף זיין די פתיחה פון די עניינים גשמיים, או אירך זיי זאלן זען די גאולה ווי זי איז בגלי לעיניبشر אין דעם איצטיקון צייט... .

ובנגע לפועל . . יעדערער זאל אויף זיך אונגעמען איז זיין לימוד בתורתו פון דעם בעיל ההילולא זאל אויך משלים וממלא זיין דאס וואס האט געפעטלט אין דער התפשטות והפצת המעינות צוליב דער מניעה ועיכוב בכח הדיבור פון דעם בעיל ההילולא, סי' דורך דעם איגענען לימוד בדיבור און סי' אין הפצת המעינות חוצה צו אנדרע.

(משיחות יום ד' פ' בא, ג' שבט, וש' פ' בא, ו' שבט תשנ"ב)

הcheidוש דדורנו – הדור התשייעי לגבי כל הדורות שלפני זה, עד לדור שלפנ'ז (דור השמיני): מכיוון שהגאולה לא באה איז בפועל, ה"בא אל פרעה" (הגilioי ד"אטפריעו כל נהוריין" למטה) לא הי' בתכליות שלימיות נשמה בגוף בריא (היתה הסתלקות הנשמה מן הגוף, וגם הנשמה בגוף הייתה במצב ש"הדים הוא בגלות" וכו'); משא"כ בדורנו זה – הדור האחרון לגלות והדור הראשון לגאולה – נעשה תוממיי "נתלו המאורות", שלא זו בלבד שלא חסר ח'ז' – במאורות הגודלים דגilioי תושב'כ ותוסבע'פ², אלא אדרבה – נוספת בזה שלימיות נעלית יותר [לא באופן ד'כבד פה מאוריתיא שביע'פ וכבד לשון מאוריתיא שבכתב³, להיותו למללה מזה], באופן שכנשנות בגופים מקבלים בפנימיות "אטפריעו כל נהוריין" ש"נתלו" עתה, עי"ז שמשיח צדקנו בא מיד, "שלח נא באיד תשלח"⁴, וילמד תורה את כל העם כולו⁵, עד "תורה חדשה מأتី תצא"⁶, . . רואים בפועל (cmdoor כמ"פ לאחרונה) שאומות העולם בכו"כ מדיניות מסייעים לבני" בעבודתם (ע"ז ויוטר מכפי שהי' ביציאת מצרים), עד שם במדינה היא שהיתה סגורה ומסוגרת

(19) ס' ג.

(20) שבת קית, ב.

(21) ב"מ, ג, א.

(22) פרק לב. ראה ספרי דברים איד. הובא בפרש"י שם.

(23) ב"מ, ג, א.

מאתiTצא".

... מיעוט בפועל (ווײַ גערענדט כמײַפֿ לאחרונה) ווי די אומות העולם בכוכ' מדינות זיינען מסיע אידן אין זיינער עבודה (עד אונ נאכמער ווי סיאז געוווען בא יציאת מצרים) בייז איז אויך מדינה ההיא וועלכע איז געוווען סגורה ומסוגרת אָריבוי שנים, אוון מהאָט פון דאָרט ניט אָרויסגעלאָזט אידן אוון זיינט דערלאָזט צו מקיים זיין תומאַצ' בליליות וכוכ' – איז לאחרונה נשתנה געווארן מן הקצה אל הקצה, אוון איצטער איז ניט נאָר וואָס מליאָזט אידן זיך פירן דאָרט ווי בי זיינ קומט אויס, אוון מליאָזט זיינט פון דאָרט אָרויספֿאָרן, נאָר נאכמער – מאַיז זיינט אָרויספֿאָרן.

בייז איז מיעוט היינט בפועל או נוסף לזה וואָס אידן זיינען "הכוּן כולכם" צו דער גאולה, שטייען אויך די אואהַע "הכוּן כולכם" או אידן זאָלן שוין אָרויסגִּין פון גלות אוון גיינ אין ארץ ישראל בגאולה האמיתית והשלימה,

אוון נשמות בגופים בליל שום הפסיק כלל, קומט מען גלייך צו תכלית השלים פון "בא אל פרעה" בגאולה האמיתית והשלימה, די שלימות הגליי פון "אטפריעו כל נהוריין", "והי לך הווי לאור עולם".

... מהאָט גערענדט כמײַפֿ, אוון זיאז שוין "כלו כל הקיעזין"⁶ אוון מהאָט שוין אליך פאָרענדייקט, אוון די גאולה האָט שוין לאנג געדאָרט קומען, אוון מפֿני טעמיים שאינם מובנים כלל וככל איז זיינ ניט געקוּמען.

דערפּוֹן איין מובן, או עכּפֿ איצטער, דאָרט די גאולה קומען תיכף ומיד ממש. ובילשון העולם: סיאז די העכسطע צייט אויף דער גאולה האמיתית והשלימה!

... ברוחניות הענינים (בייז אין די "העכسطע" דרגות) האָט

(6) ישעי' נא, ד. ויק"ר פ"ג, ג.

(7) ישעי' ס, יט.

(8) סנהדרין צז, ב.

י"ז שבט שיחות

יש להסביר הוראות דרך הקשורות ליום זה.

יט. הפרשה השיכת ליום ההילולא של השטאָ (מ"שנֵי" עד "שלישי" בפרשׂת בשלח) מדברת במועדם ומצבם של בני ישראל זמן קצר לפני קרייתם ים סוף.

קרייתם סוף הייתה מן הנסائم הגדולים ביותר, כלשון רוזל "קשה קרייתם סוף".²⁶ קרייתם סוף שמשה הבנה למטען תורה וכן לגאולה העתידה.

כיצד בא נס קרייתם סוף?
– בפרשׂת הנלמדת למחזר ים ההילולא (שלישי) מסופר: היה יהודי בשם נחשות בן עמניבך, שמסר גבשו וקפוץ לתוכו הים, בכך השפיע "זומשכה" זו לכל ישראל – והביא את נס קרייתם סוף לידי גילוי למטה.

כ. קפיצתו של נחשות בן עמניבך לים הייתה, בתנאיו אותו זמן ואותו מצב, פעללה שלא הייתה מכובנת כל צרכיה: ידוועה שיטת הסוברים שבני ישראל לפני מתן תורה היו בגדר "בני נח", ולגביה בני נח קיימות פלגותה ראשונים ואחרונים אם הם חייכים במצבם מיסרת נפש.

לפי הסברה שבני נח אינם חייכים במסירת נפש – הרי אסור להם למסור נפשם, שכן הם מוזהרים משפיקות דמיים אף של עצמן, כמו שנאמר: "איך את דמכם לנפשותיכם אדרוש". נמצאה שלנהושן היה אסור למסור את נפשו. אף לפי השיטה הטעונית שבני ישראל לפני מתן תורה לא נהגו לבני נח – הרי הדברים אמרוים לחומרה דוקאיך איך לא לכולא. וממילא היו אסורים במסירות נפש.

אליא שידע נחשות שהתקין כ"ק מו"ח את בני ישראל מלצרים אמר: "בוחזיאך את העם מלצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה", כלומר: מלצרים יש ליכת להר סיני לקבל את התורה, ומשום כך אין להתחשב כלל במה שמעכב בדרך. אם בדרך להר סיני נמצא נמצא הים – אין הדבר ממש הראיה: יש לקפוץ לים ולהתקדם עד הר סיני לשם קבלת התורה.

כא. לפי המסופר במדרש (פרק אדרבנו

לכמי

גורם לייהודי היפוכה של טובה – עפֿי התרורה, לטענותו – הרי תיכן שישנה כאן טעות בהלהה, אף יתכן שהדבר נעשה לשם פניה עצמית, ונוסף על כך יתכן שההצלה בollowת אינה נעשית ממש פסק השלחן עורך, אלא משומש הגנה שינוי בהצלחה*.

בן מוצאים אנו בהלהה שעילו השופט להיות איש חסド דוקא²⁴, ועליו לדעת למוצא וכות לנידון. אפילו כשנפק עונש מלוקן לנידון, ולפעמים עונש גרווע מוה – אין אפשרותו לבצע בעצמו את פסק דין, אף שהוא עפֿי השו"ע, כי איןו יכול לסבול את צער הוללה, והדבר נמסר לביצוע של שיליח ביז".

– פרט לכך גם כשםו של הנביא – שאין לו מציאות עצמית, כי כל מציאותו היא קיימת רצון העליון – שהורג בעצמו את אגג.

יג. רצונם של חסדים הוא הרי ללבת בדרכי הרבי. עליהם, איפוא, לדעת שאם אמנים יש להזהר מן העומד בדרגת רוחנית גבוהה שלא להסתה אטו חיז – אין גון לרחקו, כי אם להעלות, להטיב אתו אף בנסיבות מותך – גם ברוחניות.

ואו – כאמור רוזל²⁵ על הפסוק: מאיר עיני שניהם ה' – מסיעים לו מלמעלה ללבת בדרכם הירושה ומשפיעים לו ביד רחבה את כל הדורosh לו ולבני ביתו. השפע בא ממדת ההסדר שלמעלה שהיא בלתי מוגבלת, ונינתן לו גם "כליל" לקבילתו, כפירוש החסידות את הפסוק "וזהו יכלך": הוא יתן לך גם את "הכליל" בו תשרה השפה. (משיחת י"ז שבט, תש"ד)

ית. בין התקנות שהתקין כ"ק מו"ח אדרמור, בעל הhilולא – מצויה התקנה למדוד בכל יום פרשה וחמש עם פרשׂת (מפרשׂת השבע) השיכת לאוטו יומם.

בקשר לכך מסר כ"ק מו"ח אדרמור את פתגמו של רבנו הוקן. שלפניהם יש לקפוץ עם הזמן, ופירשו שמן הפרשה הנלמדת בכל יום

(*). ראה דורך מצוין, מצות לא Tabur או אש, אות ב.
(24) רמב"ם הלכות סנהדרין פ"ב ה"ג: אין מעמידין בכך הסנהדרין בו.

(25) מורה טז, א.

של רבינו עקיבא בין סוג מסורת הנפש של אברהם אבינו: רבינו עקיבא שאמור והשתוקן לעניין מסורת הנפש כשלעצמו, כפי שאמר "מתי תבא לידי ואקי' מנה".

ואילו לגבי אברהם אבינו לא הייתה מסורת הנפש עבדודה עצמה. עבדותו של אברהם אבינו היה כמו שכנותו "ז'ירא שם בשם ה' אל עולם" – "אל תקרי ויקרא, אל עולם", להביא את כל אחד לידי הכרזה "ה' ויקרא", שכנותו היה נחשות יכול עפ"י שככל דקדושה, להטוטה" היה נחשות יכול עפ"י שככל דקדושה, להסס אם הוא רשאי לקפוץ לים.

זו הייתה עבדותו של אברהם אבינו, אלא שכשהיתה נדרשת מסורת הנפש בשל עבדותו – היה מוכן גם לכך. כשהטהילו אותו לככשון האש לא היה בכך משומם הפרעה להשלהמת עבדותו של "ז'ירא שם בשם ה' אל עולם". ובצורה זהה היהת התנהגוות של בעל ההילולא: הוא לא היה לוחות אחר מסורת הנפש, ולא היה עניין. עניינו היה "ז'ירא שם בשם ה' אל עולם" – להפיץ תורה ומצוות, פנימיות התורה ומנהיגות והדרכותיו, וזה היה עניינו ולשם ביצועו לא נרתע ממש מהפרעה, ועסק בעבדותו עד מסורת הנפש ועד הכלל.

ומשםvr כך לא נכנס ל"חקירות" ולشكלא וטריא אם הוא חאי עפ"י ההלכה למסור ונפשו במקרה כזה או לאו. הרי אין הוא עוסק בעניין של מסורת הנפש. – התעסוקתו היא בהפצת והחזקת הידורות, עניינים אחרים אינם תופסים מקום בשיקולו. שום דבר אינו מניע מפעולותיו.

לכן איןנו מתרשים גם מן הכתות השונות הקיימות בישראל, ואין טענותיהם פוגעות בו כלל. לדידו ידוע רק דבר אחד: יש להתקרב אל הר סיני. ואם יש ים בדור – והוא קופץ לים, וכל מה שביא אחר כך הוא עסקו של הקב"ה, ואילו הוא צריך לעשות את שלו, ולהתקרם להר סיני.

כד. וזה היא ההוראה שבעל ההילולא מסר לנו, לכל אלה הצריכים להכין עצם לגאולה העתידה:

הקדוש) על פרשת היום, השicket ליום ההילולא, כמו או בישראל ארבע כתות: אחת קראה "תנה ראש ונשובה מצרים", השנייה סברה שיש ללחם עם המצרים, השלישית הייתה בדעה שיש לנוס למדבר, ורק כתה אחת בלבד החזיקה בדעה להכנס לתוך הים.

נמצא שלפי החישוב של "אחרי רביים נחשות" היה נחשות יכול עפ"י שככל דקדושה, להטוטה" היה נחשות יכול עפ"י שככל דקדושה, להסס אם הוא רשאי לקפוץ לים.

אלא שנחשות נמנעו מלהכנס לשקלא וטריא. הוא ידע שהקב"ה צוה לлечת להר סיני כדי לקבל את התורה. לשם השגת מטרה זו איןן מתאות הדרכים של שיבת למצרים, מלחמה עם מצרים או ניסיה למדבר, רק דרך אחת ויחידה מובילת להשתגת המטרה, והיא: התתקומות לתוך הים, ולכן יש לקפוץ הימה, דבר שיקרב את העם, בצד אחד לפחות, להר סיני.

כב. מעמד ומצב בני ישראל בкриיעת ים סוף משמש הוראה לדורות. וזה היהת עבדותו של הרבי בעל ההילולא, שביבצע את עבודת הקודש במסירת נפש והדריך כך גם את הholelim בעקבותיו.

מיד עם תחלת נשיאותו החל עבדתו בקדש במסירת נפש, והוא חי או ברוסיה בתקופה השותולות הי"בסקים, וקבלתו את הנשיאות להפיץ תורה ומצוות ופנימיות התורה הייתה מעשה המונגד לסדר המדיינתי, היפך הטבע, שעשיתו היו וקוקם למסירת נפש והגוף בפועל ממש.

ומסורת נפש כזו דרש גם מלאה שהלכו בדרךci.

אף שבשולחן ערוך אינה מצויה הלכה של דרישת מסורת נפש מן הולות [לגבי כל המצוות מצויה ההלכה של דרישת מן הולות, הכללות במצוות הוכח תוכיה את עמיתה, אך אין הדבר כן לגביה מסירת הנפש].

הרבר אמור רק בשעה שניין הרגשה של שליחות מיוחדת מלמעלה. ברם, שונה הדבר במקומות שהוא בדוגמה "שכינה מדברת מתרן גרכונו".

כג. כך מ"ח אדר"ז מסביר באחד מאמרי את ההבדל שבין סוג מסורת הנפש

זמן גאולתכם", שלכן,عمדו הכהן כולכם לקבלת פני משיח צדקנו, כולל ובמיוחד ע"י ההוספה בענייני תומ"ץ, אשר, ע"י "מצווה אחת, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, וגרם לו ולהם משיחות ש"פ בא, ד' שבט תנש"א) תשועה והצלחה".

6. רמב"ם הל' תשובה פ"ג ה"ז.

טא.

דער חדש פון אונזער דור – דער דור התשייע לגביה כל הדורות שלפני זה, בייז אויר בדור שלפנ"ז (דור השמיני): וויבאלד או די גאולה אויז דעמולט ניט געקומען בפועל, אויז דער "בא אל פרעה" (דער גילי פון "אטפריעו כל נהוריין" למטה) ניט געוווען בתכליות השלימות אלס נשמה בגוף בריא (ס'אייז געוווען די הסתלקות הנשמה מן הגוף, אוון אויך די נשמה בגוף אויז געוווען במצב אויז דער האחרון "הדייבור הוא בגלות" וכו'); משא"כ בדורנו זה – דער דור האחרון פון גאולה – ווערט תומ"י "נתלו המאורות", או ניט נאר וואס עם פעלט ניט ח"ז אין די מאורות הגודלים פון גilioי תושב"כ אונן תושבע"פ, נאר אדרבה – עס קומט צו נאר א העכערע שלימיות בזזה [ניט באופן פון "כבד פה מאורייתא שבע"פ וכבד לשון מאורייתא שכחtab", זייןדייק למעללה מזה], באופן או אלס נשימות בוגדים נעמט מען אויך בפנימיות "אטפריעו כל נהוריין" וואס "נתלו" איצטער, דורך דעם וואס עס קומט גלייך משיח צדקנו, "שליח נא ביד תשלה", וילמד תורה את כל העם כולם, בייז "תורה חדשה

1) זה"א ר'א.

2) ראה שליה בהקדמותו זו, סע"א. מס' שבועות שלו קצא, א. וראה לקויות שה"ש יא, ד. אויה"ת בראשית י"ד, א. לו, סע"ב. בדבר ע' מו. מג"א (בhz'ת חז"ג – ע' קמطا). נ"ז ע' ר'ז. ועוד. וראה לק"ש חיל ע' 10 ואילך.

3) זה"ג כת, רע"א.

4) שמות ד. יג.

5) ראה רמב"ם הל' תשובה פ"ט ה"ב. לקרי'ת צו י"ג ואילך. ובכ"מ.

תפקידנו הוא לקיים "אני נבראת למשמש את קונו"²⁷. עבדתנו היא – "אהוב את הבריות ומקרבן לתורה".

רק זה עניינו, והשאר אינו נוגע לנו. אשר לכחות השונות הדוגלות בסבירותיהן השונות והמשנות: "נתנה ראש ונשובה מצרימה", או להלם עם מצרים או לנוס המדברה – הרי כיוון שלא אחת מהדברים הללו היא הדרך לקרבנו לקבלת התורה, אין הם דרכים שלן.

ענינו הוא לצעד לקריאת קבלת התורה – הרי נאמר "נתן התורה" בלשון הויה – ועלינו לעשות כן בלי כל חישובים. נצעד לתוכם העומד בדרכנו, גם אם יש הר בדרך – נעבור עליו. אנו צודדים לקבלת התורה להתייחד עם הקב"ה.

(27) קידושין פב, א.

הוספה בשורת הגאולה יד.

והדגשה יתרה בנוגע להכנה להגאולה ע"י חיזוק האמונה והבטחון והצפי לגאולה, „אחכה לו בכל יום שיבוא“¹ – קלשון בעל הילולא²: עמדו הכן כולכם לקבל פניו משיח צדקון. ובפרט בשנה זו, „היה תהא שנת נפלאות ארanno“, ולאחריו שכבר ראו נסים ונפלאות בתקופה الأخيرة, כולל ובמיוחד – יציאתם של ربאים מישראל ממדינה ההיא לארץ ישראל, ועי"ז גם קירובם ליהדות תורה ומצוותי, שענין זה הוא מעין ודוגמא והכנה קרובה לקיים הייעוד³, „קהל גדול ישבו הנה“.

ובזה ניתוסף עוד יותר בימים האחרונים ממש:

המאורעות דימים האחרונים בהענין ד„מלכיות מתגרות זו בזו“ מדגישים שנמצאים בסמיכות ממש להגאולה, כאמור במדרשי חז"ל⁴ שענין זה הוא מסימני הגאולה.

ובלשונו המדרשי, „שנה של מלך המשיח נגלה בו . . . מלך פרט מתגרה במלך ערבי . . . וכל אומות העולם מתרעשין ומתבהלים . . . ואומר להם (הקב"ה לישראל) בני אל תתיראו, כל מה שעשית לא עשית אלא בשביבכם . . . הגיע זמן גאולתכם“.

... ובנגע לעולותיהם של שונאי ישראל שמנסים לפגוע ח"ז – אין בהם ממש, ולא יעלה הדבר בידם, . . . השיכות דמאורעות אלה לבני⁵ היא – הידועה ש„הגיא

וכשתמקדים לקבלת התורהobil היישובים זוכים לה' ילחם לכם ואתם תחרישון.“.

כה. כשם שנחשון וכבה ל�ות הראשון בנשאים להקריב קרבן ולהנץ את המשכן שלל ידו תשרה שכינה בבחינת „ושכנתי בתוכם“, כן על כל איש ישראל לראות את עצמו „נחשון“.

ואו יביאו לקיום הנאמר ב„תקוני והר“ שכשימצא יהודי אחד (שם מובא הביטוי „צדיק“, והרי נאמר „עמך כולם צדיקים“) שיתנагג כפי הדרושים – הוא יביא את המשיח ויזכה לקבל את פנימיות התורה שיגלה המשיח.

ומתווך כך נזכה לא"ז ישיר" – „מן רמו לחתית המתים מן התורה“, והקיצו ורנו שוכני עפר והרבי בעל הילולא בתוכם שיוליכנו לקריאת משיח בחסד וברחמים.

(מושחת י"ד שבט, תשט"ז)

ויה"ר שע"י קיום הוראת כ"ק אדמור"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח) להכריז י"ז, יקיים הבתחו ה'ך, שההכרזה תפעל 'ביאת דוד מלכא מושיחא'

יהי אדוננו מזרכנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

- (1) עיקר היב מירג עיקרים.
- (2) „היום יום טיז טבת. ובכ"מ.
- (3) ירמי לא, ז.
- (4) ב"ר פמ"ב, ד. מדרש לך טוב לך י"ד, א.
- (5) יל"ש ישע' רמו תצט.